

Lapsivaikutusten arviointi osana palveluverkkoselvitystä

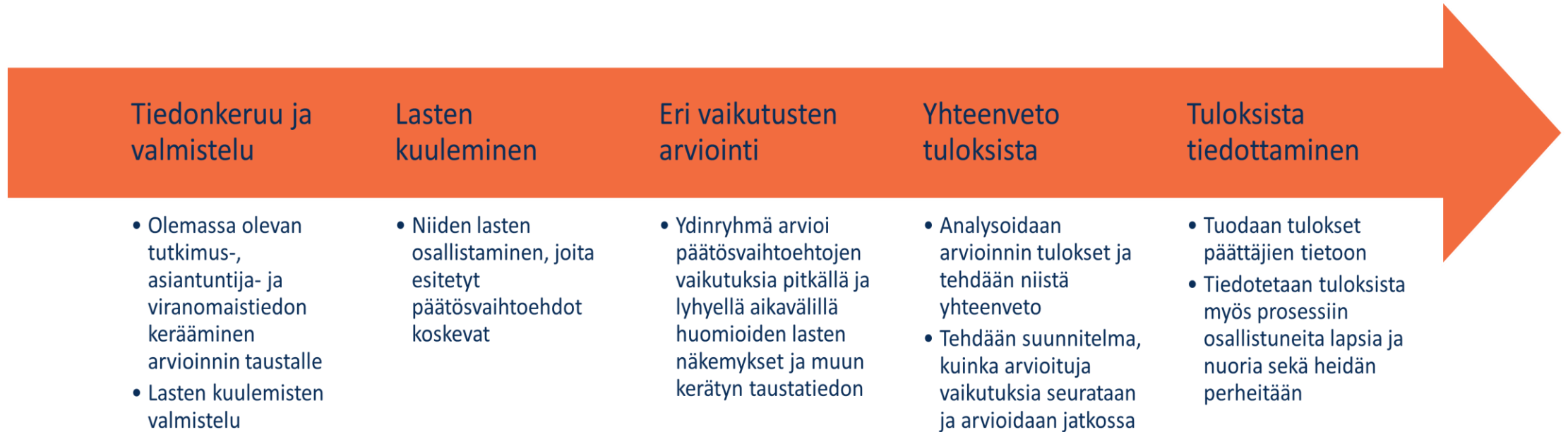

Lapsivaikutusten arviointi

= Lapsiin ja nuoriin vaikuttavien päätösten vaikutusten arviointia.

- Lapsivaikutusten ennakoarvioinnilla pyritään tuomaan esiin päätöksen sekä lyhyen että pitkän aikavälin vaikutukset lapsiin ja nuoriin
- Lisää päätöksenteon läpinäkyvyyttä, lasten osallisuutta ja edistää lapsen oikeuksien toteutumista
- Tavoitteena on selvittää, mikä ehdotetuista päätösvaihtoehtoista on lapsen edun kannalta parhain ja tunnistaa jo varhaisessa vaiheessa mahdollisia päätöksestä aiheutuvia kielteisiä vaikutuksia lapsiin ja heidän perheisiinsä

Lapsivaikutusten arvioinnin prosessi

LAVA osana palveluverkkoselvitystä

- Toteutetaan sähköisen hyvinvointikertomuksen pohjaan
- Ydinryhmään kuuluvat:
 - Hyvinvointipäällikkö Jari Pekuri
 - Osallisuuskoordinaattori Veera Antikainen
 - Hyvinvointikoordinaattori Pinja Rulja
 - Vs. varhaiskasvatuksen suunnittelija Katri Aronen
 - Vs. opetuksen suunnittelija Eveliina Honkajuuri-Salokannas

Lasten osallistaminen

- Aikataulu:
 - Esitetyt päätösvaihtoehdot julki 8.8.
 - Huoltajien tiedottaminen lasten kuulemisista koulujen alettua viikolla 32
 - Lasten kuulemiset viikolla 33-34
 - Vastausten analysointi ja vaikutusten arvioinnit viikolla 35-36
 - LAVAn tulokset sivistys- ja hyvinvointilautakuntaan 19.9.
- Kohderyhmä (Niiden koulujen oppilaat / päiväkotien lapset, joita esitetyt päätösvaihtoehdot koskevat):
 - Päiväkodit Tuulos, Alvettula
 - Koulut Alvettula, Ortela, Miemala, Luolaja
 - Kuullaan kaikkia 4. luokkalaisia ja oppilaskunnan edustajia + mahdollisten erityisryhmien huomioiminen

Lasten kuulemisten suunnitelma

- Osallisuuskoordinaattorin ja hyvinvointikoordinaattorin johdolla, toinen vetovastuussa, toinen havainnoi ja kirjaa lasten kommentteja
- kuulemiset tehdään toiminnallisina menetelmin, kesto yksi oppitunti (45min)
- kuulemisten alkuun käydään läpi lyhyt alustus, jossa kerrotaan, mistä kuulemisessa on kyse ja esitellään päätösvaihtoehto neutraalisti erilaisia kuvia hyödyntäen.
- Lapsilta kerätään ajatuksia heitä koskevasta päätösvaihtoehdosta erilaisia apukysymyksiä hyödyntäen. Vältetään latautuneiden sanojen käyttöä (kuten iso koulu tai pieni koulu) tai valmiiden vastausvaihtoehtojen antamista (tuntuu pelottavalta, tuntuu kivalta).
- Kirjataan vastaukset suoraan kuten lapset ne sanovat
- Saadut vastaukset kootaan swot-analyysiksi
- Esimerkkejä apukysymyksistä:
 - Mitä hyviä puolia päätösvaihtoehdossa on? (vahvuudet, mahdollisuudet)
 - Mitä huonoja puolia päätösvaihtoehdossa on? (heikkoudet, uhkat)
 - Mitkä asiat siinä ehkä mietityttävät? Herääkö jotain kysymyksiä? (uhkat, mahdollisuudet)

Eri vaikutusten arviointi

- Ydinryhmä arvioi eri päätösvaihtoehtojen vaikutuksia lapsen edun olennaisten osatekijöiden näkökulmista lyhyellä ja pitkällä aikavälillä.
- Lapsiystävällinen Hämeenlinna -ohjelman viisi hyvinvoinnin osa-aluetta (oppiminen, ihmissuhteet, terveys, osallisuus ja turvallisuus) sisältyvät lapsen edun osatekijöihin.
- Lapsen oikeuksien komitean määrittelemät lapsen edun osatekijät ja viisi hyvinvoinnin osa-aluetta:
 - Lapsen näkemykset (osallisuus)
 - Lapsen hyvinvointi ja arki (terveys, oppiminen, osallisuus)
 - Identiteetti ja tausta (turvallisuus, ihmissuhteet)
 - Haavoittuva asema (turvallisuus, ihmissuhteet)
 - Perhesuhteiden ja muiden ihmissuhteiden vaaliminen (ihmissuhteet)
 - Terveys (terveys)
 - Huolenpito, suojaaminen ja turvallisuus (turvallisuus)
 - Koulutus ja varhaiskasvatus (oppiminen)

Yhteenveto tuloksista ja tuloksista tiedottaminen

- Tehdään arvioinnista selkeää ja tiivis yhteenveto päätöksenteon tueksi
- Raportoinnin yhteydessä tehdään suunnitelma, kuinka arvioituja vaikutuksia seurataan ja arvioidaan jatkossa
- Tiedotetaan arviointiin osallistuneille tuloksista ja päätöksestä, myös lapsille
- Julkaistaan valmis lapsivaikutusten arviointi Sähköinen hyvinvointikertomus -alustalla